

1561

1. Beh. af Lovf. om Understøttelseskasjer.

1562

tiges Kasse", hvorledes den i sin Tid nedsatte Fattigkommission ogsaa havde bestæftiget sig dermed, ligesom jeg jo ogsaa den Gang tilføiede, at Tanken endelig er fremsat i det Forslag til „Lov om det offentlige Fattigvæsen", som Regjeringen har forelagt for Thinget i denne Samling. Er der nu Noget i Samfundet, som maa tilskynde til ret alvorlig at betragte sig for at gennemføre et Lovforslag af den Bestaffenhed som det foreliggende, er der nogen Kjendsgjerning tilstede i Samfundet, som gør Krav paa, at man retter sine Bestræbelser derhen mod dette Maal? Ja, jeg tror ikke, det er vanskeligt at faae Die derpaa. De store Forhold, som den ærede Ordfører i forrige Møde paapegede, kjende vi dog Alle. Hver Gang man vil aabne Diet og se sig lidt omkring mellem de Mennesker, man færdes iblandt, ville Forhold træde os imøde, som vise os tydelig nok, at det er paa Tide, at der tages fat paa Lovgivning i den her omhandlede Retning. Den almindelige Konkurrence har — som den ærede Ordfører udtalte — ført til almindelig Fattigdom. Det forholder sig ikke saaledes her i Danmark, skjøndt vi maaske ikke ere stillede saa nær paa det uheldigste Trin, at enhver sund og kraftig Mand, der vil anvende sin Kraft, og hvad han fortjener paa en ordentlig Maade, kan være sikker paa at fortjene sit og sin Families Underhold, uden at være udfat for at ende under det offentlige Fattigvæsen. Saaledes burde det være; men saaledes er det ikke, og den Bevægelse, vi ere inde i, gaar Dag for Dag frem mod et Maal, der gør det vanskeligere og vanskeligere. Disse Forhold, som saaledes ere tilstede, berettiger til, at den Tanke kommer frem, om man ikke gennem et Lovforslag kunde i Praxis udføre et Forsøg paa ialt Fald noget at bøde paa de uheldige Omstændigheder, som den sociale Udvikling fører med sig. Men et andet og stort Spørgsmaal er dette, om de praktiske Vanskeligheder, der stille sig i Veien for Gjennemførelsen af en saadan Tanke, lader sig overvinde. Jeg har nu i Dag hørt adskillige Bemærkninger, som tyde paa, at det ikke skulde være Tilfældet; senere vil jeg komme til at bualde derved. For Diebliffet skal jeg udtale, at det ikke blot er Forslagsstillerne, som have indbragt dette Lovforslag her i Thinget, der have Troen paa, at Vanskelighederne lade sig overvinde. Mellem dem, som ogsaa have Troen derpaa, kan jeg nævne den høitærede Indemrigsminister, og jeg kan vel ogsaa nævne den nuværende ærede Regjering, thi i den Fattiglov, som er os forelagt, indholdes der i Kapitlerne 8 og 9 virkelig den

samme Grundtnaie; her ere de kun mere udførlig behandlede, noget mere vidtløftige, men i sig selv have de ikke noget væsentlig andet Princip, end der ogsaa der findes. Det er da klart, synes mig, at, naar Regjeringen har forelagt et Forslag, maa den have Troen paa, at de praktiske Vanskeligheder for Gjennemførelsen af de der nedlagte Ideer og Tanker maa være til at overvinde. Af disse Vanskeligheder skal jeg ganske løselig berøre nogle her. Saaledes kom jeg ved Behandlingen af Fattigloven til at tale om en Adskillelse af de trængende Individer i alt Fald i to Afdelinger. Man har fra mange Sider fremhævet Vanskeligheden derved, og ogsaa nu i denne Forhandling møder Indsigelse om Vanskelighederne. Jeg tror endnu fremdeles ikke, at det er umuligt, om det end er vanskeligt. Jeg tror, at man ved at gjøre nærværende Lovforslag til Lov vil i ikke ringe Grad bringe den Tanke til Virkelighed, som den ærede Ordfører i Dag, ved Fattiglovens første Behandling, udtalte, nemlig at Individerne tildeels selv skulde adskille sig. Idet man har gjort Understøttelsen afhængig af, at Indvidet selv har gjort Noget, har man derved ladet alle de Individer, der ville gjøre dette Noget, stemple sig selv paa en anden Maade end de, der ville gjøre Noget; dette er allerede een Adskillelse. Dernæst har Lovforslaget ogsaa tænkt paa at benytte den Art af Adskillelse, som jeg nærmest tænkte paa under Fattiglovens første Behandling, nemlig den, at Bestyrelsen for disse Understøttelseskasjer skulde have en Myndighed, som den kunde anvende overfor Individerne. Man kan sige, at det vilde den ikke have let ved; men hvad dette angaar vil jeg sige, at der er Ingen, som har sagt, at det skal være let. Det lader sig vel imidlertid nok udføre endda; men det, som man maa tænke paa ved den Adskillelse, som Bestyrelsen skulde fremkalde, er at Krebsen for Bestyrelsens Virksomraade jo er lille, at man kan antage, at den kjender hvert enkelt Individ personlig, saa at den kjender hans Vandel og i det Hele har et temmeligt indgaaende Kjendskab til hans Vilkaar. Men er dette Tilfældet, saa er der dog virkelig ikke nogen stor Vanskelighed ved i alt Fald at stille ikke saa Individer ud til hver Side, idet en Del af Individerne ere saaledes, at Enhver, der kjender dem, uden Betænkning og ubetinget kan henvise dem enten til Søderlige eller U Søderlige. Jeg negter ikke, at der vil blive en ikke lille Del tilbage, hvor Skjønnets kan være meget vanskeligt, og det kan jo ikke træffes akkurat, thi Dvergangen er saa umærkelig, at en absolut Grændse